

TILVÆKST Salgsafgrøder nr. 26

Indhold

- **AKTUELT I MARKEN**
 - Snegle i efterafgrøder og vinterraps
 - Jordprøver – bestil gerne allerede nu
 - Håndtering af stub efter høst
 - Sortsinfo – resultater på vej ind for 2025
- **REGLER OG TILSKUD**
 - Forbud mod køb og anvendelse af en række planteværnsmidler
 - Sprøjtejournaler – indlever gerne nu
 - Indberetning af husdyrgødning til biogas

AKTUELT I MARKEN

Snegle i efterafgrøder og vinterraps

Af planterådgiver Henrik Otto Clement

Vi ser mange agersnegle i marken. Det giver velkendte problemer med bortgrav på både efterafgrøder og vinterraps. De marker der er særligt udsatte er marker med mange snegle sidste år og i pløjefri systemer.

For at afklare, om der er mange snegle, kan der lægges et bræt eller andet på størrelse med et stk. A4-ark. Er der i løbet af et par dage 8-10 snegle under, så er der mange.

Ved tidlig høst forud for etablering af efterafgrøder, kan en let harvning eller en strigling 1-2 gange, reducere antallet af snegleæg.

Sneglene foretrækker raps og olieræddike, hvorimod gul sennep er mindre interessant for dem. Brug evt. gul sennep i marker med høj risiko for snegle.

Ved etablering af vinterraps, er det vigtigt at følge op på udviklingen af snegle og sprede sneglekorn efter behov, mindst som randbehandling. Husk at spredeudstyret skal være synet pr. 1. juli i år, og at behandlingen skal noteres i sprøjtejournalen.

Læs mere om snegle i TILVÆKST Salgsafgrøder nr. 25.

Jordprøver – bestil gerne allerede nu

Af planterådgiver Henrik Otto Clement

Udtagning af jordprøver er især vigtigt for at kunne holde et reaktionstal inden for det ønskede interval på den enkelte mark. Derudover får du også opdateret niveauerne for næringsstofferne P, K og Mg. Dette er meget vigtigt for økonomien i planteavl. Der bør udtages jordprøver for hver ca. 5 år og ved behov få kalket den nødvendige mængde ud ved næste mulighed, gerne ved indarbejdning i jorden efterfølgende.

Derudover er der følgende forhold, hvor du bør være opmærksom på udtagning af jordprøver:

- På nyforpagtede eller tilkøbte arealer, hvor analysetallene ikke er kendte
- Ved opløjning af vedvarende græs, rydning af hegn og lignende
- På arealer, hvor væksten har været dårlig i de senere år og udbytterne utilfredsstillende
- Hvis kalkning eller tilførsel af fosfor, kalium eller magnesium er udeladt gennem flere år
- Hvis fosfortallene er lave og fosforloftet er den begrænsende faktor på bedriften. Hvis fosfortallene generelt er under 4 (på harmoniarealer, der ikke er JB 11), kan fosforloftet hæves i forhold til de udtagne analyser. Der skal i givet fald udtages min 1 prøve pr mark og for hver 5.ha. Prøverne må ikke være ældre end 5 år fra planperiodens begyndelse. Det vil sige for at tælle med i 25/26 skal prøverne være taget efter 1/8 2020.

Læs mere om jordprøver i filen herunder.

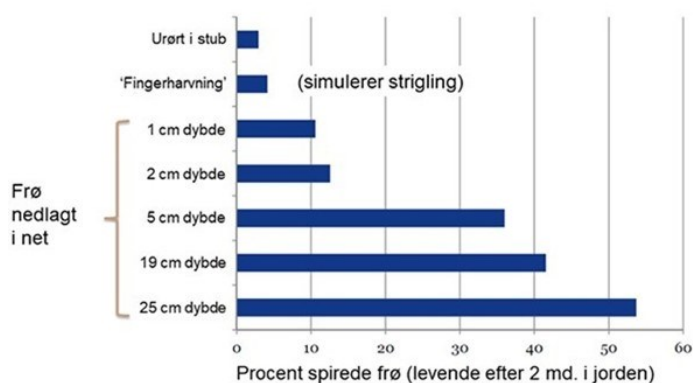
Håndtering af stub efter høst

Af planterådgiver Niels Holmgaard

Høsten er efterhånden kommet godt i gang mange steder. Det betyder, at vi nu skal tænke fremad, på etableringen af næste afgrøde. Da græsukrudt driller på mange ejendomme, er det vigtigt at forebygge udfordringerne med græsukrudt for næste afgrøde.

Græsukrudtet har ofte tabt frøene inden høst, og ellers blæses de bagud af mejetærskeren med avnerne. Det betyder, at der ligger rigtig mange spildfrø af græs og andre ukrudtsfrø i stubben efter mejetærskeren. De frø skal vi på bedste måde have uskadeliggjort, så de ikke fremspirer i næste afgrøde og bliver et problem.

Et godt redskab til dette er IPM tiltaget frøpulpjemanagement, hvor du aktivt forholder dig til, hvor dine ukrudtsfrø placeres. Når vi efterlader frøene på jordoverfladen, vil mange af frøene spire oven på jorden, så de kan aflives med glyfosat senere, eller ved en god pløjning. De frø, der ikke spirer, vil have en naturlig henfald ved forrådnelse og så videre. Effekten af dette forstærkes af, at vi i Danmark ofte får en del regn i løbet af august og september. Denne påstand underbygges i nedenstående figur 1 der viser resultaterne af et spiringsforsøg med frø af italiensk rajgræs.

Figur 1 Spiringsforsøg med frø af italiensk rajgræs. Kilde: Landbrugsinfo - Peter Kryger Jensen, Aarhus universitet.

I forsøget blev rajgræsfrø sat til spiring omkring 1. oktober, efter at frøene havde lagt i jorden i forskellige dybder i 2 mdr. Frøene lå i jorden fra ca. 1. august og 2 måneder frem. Som det ses i figuren, stiger spiringsprocenten kraftigt, når dybden øges. Fra under 5 % fremspiring, når frøene ligger oven på jorden, til over 35 % fremspiring, ved deponering i bare 5 cm, der svarer til en stubharvning lige efter høst, der mange steder foregår i 5-6 cm, hvilket ses på billede 1.

Billede 1 Rapsstub harvet i 5-6 cm lige efter høst. Her er mange ukrudtsfrø begravet i 5 cm, hvor frøene ikke spire, men venter med spiringen, til de bliver harvet op til overfladen igen. Foto Niels Holmgaard

I marker, hvor der skal etableres vintersæd, skal vi bruge denne viden aktivt til at beslutte, om stubben skal harves lige efter mejetærskeren. Skal marken pløjes inden såning af næste afgrøde, bør du ikke harve stubben. Hvis du har græsukrudt, der hurtigt skal spire i tør jord forud for nedvisning/nedpløjning før vintersæden, kan en overfladisk harvning lige efter høst være på sin plads. Herved kan græsset provokeres til mere ensartet fremspiring før det destrueres.

Er planen pløjefri etablering, bør du anvende en harve, hvor du præcist kan styre harvedybden, så du kun bearbejder jorden helt overfladisk i 2-3 cm, eller bruger en strigle, da striglen ikke arbejder dybere end 1 cm.

Er der områder med meget bundukrudt, lange stubbe efter lejesæd, eller lange rapsstubbe, der kan drille ved pløjning eller opharvning til såbed, anbefales det at bruge en afpudser, til at slå materialet i stykker med. Det virker meget bedre, end at prøve og harve sig til et brugbart resultat. Harverne laver ofte nogle rigtig trælse klumper når dette forsøges.

Sortsinfo – resultater på vej ind for 2025

Af planterådgiver Henrik Otto Clement

På sortsinfo.dk kommer der nu høstresultater ind for 2025. Det er pt. vinterraps og vinterbyg der er at finde. Har du endnu ikke bestilt frø og sædekorn, er det en mulighed lige at se årets resultat. Du kan også finde mere om sorter i **TILVÆKST Salgsafgrøder nr. 21 - sortsoversigt**

REGLER OG TILSKUD

Forbud mod køb og anvendelse af en række planteværnsmidler

Af planterådgiver Henrik Otto Clement

I **TILVÆKST Salgsafgrøder nr. 24** skrev vi om en række midler, der får anvendelsesforbud inden for godt et år, nogle kun et halvt år. Nu her i ferien er Balaya og Himalaya Pro tilføjet listen med salgsforbud pr. 31. december 2025 og anvendelsesforbud pr. 16. juli 2026. Vi afventer stadig miljøstyrelsens afgørelse på de sidste ca. 8 produkter, som formentlig kommer i løbet af september i år.

Balaya og Himalaya Pro må bruges i det meste korn og Balaya har desuden en "Mindre Godkendelse" til brug i frøgræs. Disse midler vil især blive savnet i vinterhvede, da de er mere end dobbelt så effektive mod septoria end alternativerne.

Det vil derfor være en god ide at sikre sig ca 0,5 l pr ha planlagt hvede i 2026.

KemiTjek

Risikoen for at opbevare et planteværnsmiddel, der ikke længere er tilladt øges, når der kommer ændringer på slutdato for anvendelse. Derfor anbefaler vi at anvende **KemiTjek Appen** jævnligt for at undgå ulovlig opbevaring og anvendelse.

Undlad at købe mere planteværn end du får brugt i 2026, så længe vi ikke har fuld klarhed om udfaldet på de sidste produkter. Vi mangler bl.a. svar på DFF og Lagacy 500 SC m.fl. som de fleste anvender.

Foreløbig markplan 2026

For at få overblik over indkøb af planteværn til kommende sæson, kan det være en fordel at få lavet en foreløbig markplan. Kontakt din planterådgiver.

Sprøjtejournaler – indlever gerne nu

Af planterådgiver Henrik Otto Clement

Høsten er enden på dyrkningsåret, ligeledes er det også afslutningen på dyrkningsårets sprøjtninger. Derfor kan du med fordel indleverer en ajourført sprøjtejournal for 2024-2025 til din planterådgiver.

Indberetning af husdyrgødning til biogas

Af planterådgiver Henrik Otto Clement

Har du leveret husdyrgødning til biogas, bør du kontakte din planterådgiver angående den indleverede mængde husdyrgødning for planperioden 1. august 2024 til 31. juli 2025. Biogasanlæggene er begyndt at udsende opgørelser over indleverede mængder, som skal afstemmes inden slutningen af august. Bl.a. på grund af GDPR-reglerne, får vi som rådgivere ikke som tidligere, direkte besked om indberetningen fra biogas-selskabet.